

Chcę pozwać pracodawcę o zapłatę zaległego wynagrodzenia za pracę. Moje roszczenie dotyczy okresu sprzed trzech lat? Czy roszczenia ze stosunku pracy przedawniają się?

Zagadnieniu przedawnienia roszczeń ze stosunku pracy poświęcono dział IV Kodeksu pracy. Co do zasady, roszczenia ze stosunku pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. O wymagalności roszczenia decyduje chwila, kiedy uprawniony mógł zażądać spełnienia świadczenia (*wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 1981 r., I PRN 6/81, Lex nr 14578*).

Jednakże roszczenia pracodawcy o naprawienie szkody, wyrządzonej przez pracownika wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych, ulegają przedawnieniu z upływem 1 roku od dnia, w którym pracodawca powziął wiadomość o wyrządzeniu przez pracownika szkody, nie później jednak niż z upływem 3 lat od jej wyrządzenia. Powyższa zasada dotyczy także roszczeń pracodawcy o zapłatę odszkodowania w sytuacji nieuzasadnionego rozwiązania przez pracownika umowy o pracę bez wypowiedzenia w trybie art. 55 § 1¹ k.p. oraz o zapłatę odszkodowania w związku z naruszeniem przez pracownika zakazu konkurencji przewidzianego w umowie.

Inne terminy przedawnienia dotyczą roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przez pracownika umyślnie. W takiej sytuacji zastosowanie znajdują przepisy Kodeksu cywilnego, np. art. 442¹ k.c.

Z kolei, roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem organu powołanego do rozstrzygnięcia sporów, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą w trybie określonym w kodeksie przed takim organem, ulega przedawnieniu z upływem 10 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia lub zawarcia ugody.

Przedawnieniu w prawie pracy podlegają zarówno roszczenia majątkowe (np. roszczenie o zapłatę wynagrodzenia za pracę czy o odszkodowanie), jak i niemajątkowe (np. roszczenie o wydanie świadectwa pracy).

Ważne jest, iż roszczenia z innych umów zawieranych przez pracodawcę z pracownikiem (np. umów zlecenia, umów o dzieło czy umów o świadczenie usług) przedawniają się według przepisów prawa cywilnego.

Pamiętać należy, iż terminy przedawnienia nie mogą być skracane ani przedłużane przez czynność prawną.